Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

EPBD kuulemistilaisuus 9.11.2026

klo 9.00-13.00

Ohjelma klo 9.00-13.00

- **Ajankohtaista EPBD:n toimeenpanosta**
  Jyrki Kauppinen, ympäristöministeriö
- **Kansallinen rakennusten perusparannussuunnitelma**
  Harri Heinaro, Motiva Oy ja Terttu Vainio, Building EE Consulting
- **Tauko**
- **Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma**
  Virve Hokkanen, ympäristöministeriö
- **Asuinrakennusten energia-avustukset**
  Leif Andersson, Valtion rahoittaman asuntorakentamisen keskus Varke

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) täytäntöönpano

Rakennukset ja rakentaminen –yksikön johtaja, Rakennusneuvos Jyrki Kauppinen
Ympäristöministeriö

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) tavoite ja toimeenpano

Direktiivin keskeiset tavoitteet, voimaantulo ja kansallisen toimeenpanon pääkohdat

8.5.2024
Direktiivi julkaistu

28.5.2024
Direktiivi tuli voimaan

29.5.2026
Toimeenpano viimeistään tähän mennessä

Sisäympäristön laatu

Päätavoite

Päästötön rakennuskanta viimeistään vuonna 2050

Rakennusten energiatehokkuuden parantamisen lisäksi direktiivissä korostuvat myös sisäympäristön laatu ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

1. **Päästöttömät rakennukset**
   10 % pienempi energiantarve
2. **Muut kuin asuinrakennukset**
   Kynnysarvot olemassa oleville rakennuksille
3. **Asuinrakennuskanta**
   Velvollisuus parantaa energiatehokkuutta keskimäärin

EPBD:N KANSALLINEN TOIMEENPANO

Mihin lakeihin muutoksia tulee?

EPBD:n kansalliset muutokset kohdistuvat viiteen lakiin.

1

Rakentamislaki

2

Laki rakennuksen energiatodistuksesta

3

Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä

4

Uusi laki

Laki rakennusten energiatehokkuudesta

5

Laki rakennusten energiatodistustietojärjestelmästä

EPBD:n toimeenpanosta muutoksia säädöksiin, mm.

- Rakentamislain muutosehdotukset **HE 83/2026 vp, HE 70/2026 vp, HE 157/2026 vp, HE 170/2026 vp, HE 155/2026 vp,ovat Eduskunnassa**
- Automaatio- ja latauspistelain muutosehdotus **HE 258/2026 vp**, **Eduskunnassa**
- Laki rakennusten energiatodistustietojärjestelmästä 147/2015, muutosehdotus, **Eduskunnassa (Vn 5.11.2026)**
- Energiatodistuslain muutosehdotus **HE 155/2026 vp** **Eduskunnassa**
- Esitys laiksi rakennusten energiatehokkuudesta **HE 164/2026 vp** (uusi), **Eduskunnassa**
- Valtioneuvoston asetus rakennuksissa käytettävien energiamuotojen kertoimien lukuarvoista **872/2026, Annettu 8.10.2026 => voimaan 1.1.2027**
- Ympäristöministeriön asetus ilmastoselvityksestä ja rakennustuoteluettelosta annetun asetuksen 1027/2024 muuttamisesta. **Valmistelussa**
- YMa rakennuksen energiatodistuksesta 1048/2017 muutosehdotus, **Valmistelussa**
- Ympäristöministeriön asetus rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä **869/2026**, **Annettu 8.10.2026 => voimaan 1.1.2027**
- YMa eräiden rakennuksen teknisten järjestelmien energiatehokkuuden vaatimuksista 718/2020 muutosehdotus, **Valmistelussa**
- , Ympäristöministeriön asetus uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta **868/2026 Annettu 8.10.2026 => voimaan 1.1.2027**

Suuri määrä laskimia ja opastavaa aineistoa päivitettävä vastaamaan uusien säädösten sisältöä. Lisäksi tulee uusia laskimia ja opastavaa aineistoa.

HE 83/2026 vp => tuunaussarja => Valiokunnan mietintö YmVM 12/2026 vp

https://www.eduskunta.fi/asiat-ja-aanestykset/valtiopaivaasiat/asiakirjat/edktunnus/EDK-2026-AK-62244

- Määritelmä päästöttömästä rakennuksesta sekä
- Muutettaisiin direktiivin mukaisiksi rakentamislain säännökset energiatehokkuuden olennaisesta teknisestä vaatimuksesta ja lähes nollaenergiarakennuksesta.
- Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi rakentamislakiin seuraamus EU:n niin kutsutun rakennustuoteasetuksen rikkomisesta.
- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian vähimmäisosuudesta rakennuksista.
- Esityksessä ehdotetaan myös lisättäväksi rakentamislakiin muutamia tällä hetkellä asetustasolla olevia, rakentamisen vastuu- ja menettelykysymyksiä selkeyttäviä säännöksiä
- Rakentamislupaa koskevasta säännöksestä ehdotetaan korjattavaksi yhden virkkeen sanamuotoa.
- Rakentamislakiin lisättäisiin uusi luku asuntojen lyhytvuokrauksesta.

Kiitos mielenkiinnosta !

Jyrki Kauppinen, Rakennusneuvos
Rakennukset ja rakentaminen –yksikön johtaja
Jyrki.Kauppinen@gov.fi

Together we move forvard...

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kansallinen rakennusten perusparannus-suunnitelma

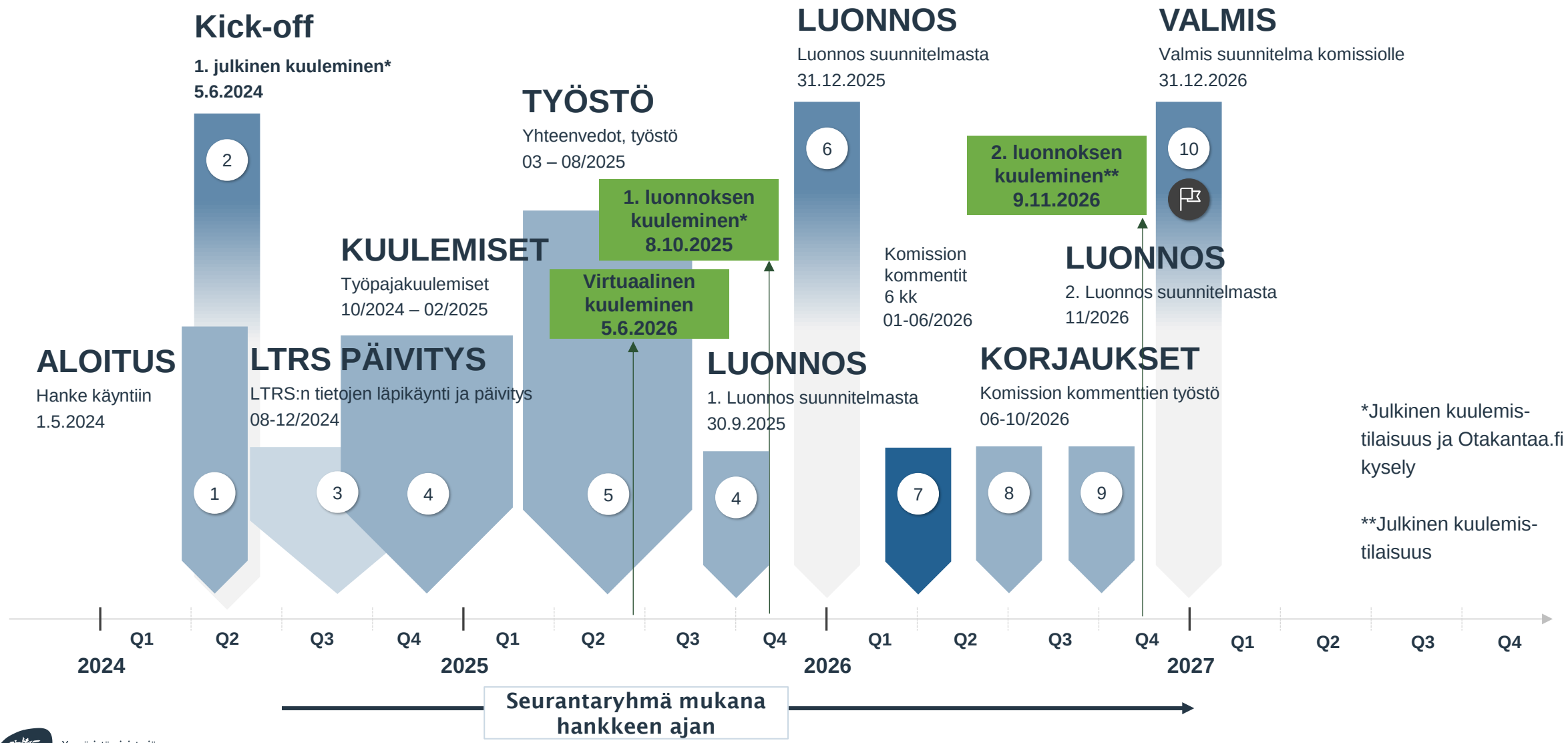
Rakennusten perusparannus-suunnitelman pääalueet

- Yleiskatsaus rakennuskannasta, vähimmäisvaatimukset
- Etenemissuunnitelma, joka sisältää kansallisesti vahvistetut tavoitteet ja mitattavissa olevat edistymisindikaattorit vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseksi
- Yleiskatsaus toteutetuista ja suunnitelluista politiikoista ja toimenpiteistä, joilla tuetaan etenemissuunnitelman täytäntöönpanoa
- Selvitys kansallisen rakennusten perusparannussuunnitelman toteuttamiseen liittyvistä investointitarpeista, rahoituslähteistä ja -toimenpiteistä sekä hallinnollisista resursseista rakennusten perusparannusta varten
- Julkiset kuulemiset ja edellisen strategian toteutuminen

Suunnitelmaan tulevat muut asiat

- Suunnitelmassa liitteenä jo vaikutusarvio artikla 23 mukaisesta tarkastusjärjestelmästä sekä sen vaihtoehtoisesta toteutustavasta
- Laajempi kooste EPBD:n kuulemisesta ja perusparannussuunnitelman kuulemisen lisäksi
- Uudisrakentamisen vähähiilisyyden etenemissuunnitelma
- EPBD:n määritelmälista

Hankkeen aikataulu

*Julkinen kuulemis-tilaisuus ja Otakantaa.fi kysely

**Julkinen kuulemis-tilaisuus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Osat 5 ja 6 vähimmäis-energiatehokkuus-vaatimukset

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi - artikla11 päästöttömät rakennukset

- Päästöttömästä rakennuksesta ei saa aiheutua fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidipäästöjä paikan päällä.
- Päästöttömän rakennuksen on kyettävä, jos se on taloudellisesti ja teknisesti toteutettavissa, reagoimaan ulkoisiin signaaleihin ja mukauttamaan omaa energian käyttöä, tuotantoa ja varastointia.
- Päästöttömän rakennuksen energiantarpeen enimmäiskynnysarvon on oltava vähintään 10 prosenttia alhaisempi kuin primäärienergian kokonaiskäytön kynnysarvo, joka on vahvistettu jäsenvaltion tasolla lähes nollaenergiarakennuksille.

Artiklan 11 toimeenpano Suomessa

- Uuden päästöttömän rakennuksen energiatehokkuudesta on annettu ympäristöministeriön asetus 868/2026
- Rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä on annettu ympäristöministeriön asetus 869/2026
- Asetukset tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027 ja niitä sovelletaan
  - julkisten elinten omistamiin rakennuksiin viimeistään 1.1.2028 lähtien
  - kaikkiin uusiin rakennuksiin viimeistään 1.1.2030 lähtien.

Osa 5 uusia ja perusparannettuja päästöttömiä rakennuksia koskevat 11 artiklan mukaiset kynnysarvot

Taulukko 5. 1. Päästöttömässä rakennuksessa käytettävien energiamuotojen kertoimien lukuarvot.
Lähde: Valtioneuvoston asetus YM/2026/71

Taulukko 5. 2. Uuden päästöttömän rakennuksen laskennallisen energiatehokkuuden raja-arvot (E-luvut).
Lähde: Ympäristöministeriön asetus 868/2026

Taulukko 5. 3. Energialähteiden kasvihuonekaasupäästökertoimet vuonna 2030. Lähde: CO2data.

Taulukko 5. 4. Kasvihuonekaasupäästöjen käytönaikaiset raja-arvot.
Lähde: Ympäristöministeriön asetus 868/2026.

Taulukko 5. 5. Perusparannetun rakennuksen laskennallisen energiatehokkuuden raja-arvot. Lähde: Ympäristöministeriön asetus 869/2026

Taulukko 5. 6. Rakennusosakohtaiset lämmönläpäisykertoimien parannusvaatimukset Lähde: Ympäristöministeriön asetus 869/2026

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi – artikla 9(1) muiden kuin asuinrakennusten energia-tehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset

- Energiatehokkuutta koskevilla vähimmäisvaatimuksilla on varmistettava, että kaikki muut kuin asuinrakennukset jäävät alle

  a) 16 prosentin kynnysarvon vuodesta 2030; ja
  b) 26 prosentin kynnysarvon vuodesta 2033.

- Enimmäiskynnysarvo ilmaistaan primäärienergiankäytön tai energian loppukäytön indikaattorilla (kWh/m2/vuosi).

- Perustana käytetään 1 päivänä tammikuuta 2020 saatavilla olevia tietoja ja tarvittaessa tilastollista otantaa.

Artiklan 9(1) toimeenpano Suomessa

HE 164/2026 eduskunnalle laiksi rakennusten energiatehokkuudesta
3 § Rakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimukset

- annettu eduskunnalle 10.9.2026
- käsiteltävänä ympäristövaliokunnassa, asiantuntija kuuleminen 13-22.10.2026

Osa 6 energia- tehokkuutta koskevat vähimmäis-vaatimukset muiden kuin asuinrakennusten osalta

Taulukko olemassa olevien muiden kuin asuinrakennusten energiatehokkuuden vähimmäisvaatimukset E-lukuina ilmaistuna viimeistään

a) 16 % kynnysarvot 31 päivänä joulukuuta 2030.
b) 26 % kynnysarvot 31 päivänä joulukuuta 2033.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Osa 2 Kehitys-suunnitelma vuosille 2030, 2040 ja 2050

Osa 2 kehityssuunnitelma vuosille 2030, 2040 ja 2050

- Etenemissuunnitelma, joka sisältää kansallisesti vahvistetut tavoitteet ja mitattavissa olevat edistymisindikaattorit vuoden 2050 ilmastoneutraalius-tavoitteen saavuttamiseksi

Pohjana vuoden 2020 perusparannusstrategiaa seuraavin lisäyksin

- Lämmitys- ja jäähdytysenergiankulutuksen lisäksi otettu huomioon valaistuksen ja kuluttajalaitteiden laskennallinen energiankulutus.
- Energiankulutuksen ja päästövähennyksen lisäksi indikaattoriksi on otettu energiamuotokertoimilla painotettu ostoenergiankulutus.
- 90 % päästövähennyksen sijaan tavoitteena päästötön rakennuskanta eli 100 % päästövähennys.

Taulukko 2. 7. Asuinrakennuskannan energiankulutus ja CO2 päästöt 2020–2050.

		2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Energiankulutus	ktoe	4788	4376	3965	3647	3329	3012	2696
	%		-9 %	-17 %	-24 %	-30 %	-37 %	-44 %
E-luku (primäärienergia)	ktoeE	3408	2968	2527	2210	1893	1643	1393
	%		-13 %	-26 %	-35 %	-44 %	-52 %	-59 %
Hiilidioksidipäästöt	Mkg	3940	2713	1486	988	491	246	0
	%		-31 %	-62 %	-75 %	-88 %	-94 %	-100 %

Taulukko 2. 9. Muiden kuin asuinrakennuskannan energiankulutus ja CO_2 päästöt 2020–2050.

		2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Energiankulutus	ktoe	1834	1718	1602	1512	1422	1315	1209
	%		-6 %	-13 %	-18 %	-22 %	-28 %	-34 %
E-luku (primäärienergia)	ktoeE	1375	1210	1044	907	770	670	571
	%		-12 %	-24 %	-34 %	-44 %	-51 %	-59 %
Hiilidioksidipäästöt	Mkg	2483	1748	1013	680	348	174	0
	%		-30 %	-59 %	-73 %	-86 %	-93 %	-100 %

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Osa 3 Politiikat ja toimet

Politiikat ja toimenpiteet (3 artiklan osa-alueet ja niihin liittyvät kansalliset toimet)

a) kustannustehokkaiden lähestymistapojen määrittäminen perusparannukseen eri rakennustyyppejä ja ilmastovyöhykkeitä varten ottaen huomioon mahdolliset asiaankuuluvat kynnyspisteet rakennuksen elinkaaren aikana		**b) 9 artiklan mukaiset kansalliset energia-tehokkuutta koskevat vähimmäisvaatimukset sekä muut politiikat ja toimet, jotka kohdistuvat energiatehokkuudeltaan heikoimpiin kansallisen rakennuskannan osiin; mukaan lukien 17 artiklan 19 kohdassa tarkoitetut suojatoimet;**	**Korjausrakentamista koskevat lähes nollaenergiavaatimukset (päästötön rakennus)** ja **muut tekniset vaatimukset**, **automaatiojärjestelmälaki**, **rakennusten energia-tehokkuuslaki**, energia-tehokkuussopimukset, erilaiset kuntoon liittyvät selvitykset, energiatodistus, **perusparannuspassi,** ohjeet ja oppaat	**c) rakennusten pitkälle menevien perus-parannusten edistäminen, mukaan lukien vaiheittain pitkälle menevät perus-parannukset**	**Kotitalousvähennys (korotettu vuoteen 2027 asti)**, korkotukilainoitus, **EIR kestävyystakaus (06/2027 asti)**, Business Finland energiatuki, vihreä rahoitus, perusparannus-passi, neuvonta, **Varken energia-avustus, (SCF avustukset)**
d) heikossa asemassa olevien asiakkaiden vaikutusmahdollisuuk-sien lisääminen ja suojeleminen sekä energiaköyhyyden lievittäminen	Toimeentulotuki, yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä, vuokran määräytyminen, vuokratapa-ohjeistus, asumisneuvonta, energianeuvonta, **(SCF-neuvonta)**	**e) keskitettyjen asiointipisteiden tai vastaavien mekanismien perustaminen teknisen, hallinnollisen ja taloudellisen neuvonnan ja avun tarjoamiseksi**	**Valtakunnallinen ja alueellinen energia-neuvonta**, **muu energia- ja korjausneuvonta (useita toimijoita)**, **rahoituksen tietopalvelu (SCF-neuvonta)**	**f) hiilestä irtautuminen lämmityksessä ja jäähdytyksessä, myös kaukolämpö- ja kauko-jäähdytysverkkojen avulla, ja asteittainen luopuminen fossiilisten polttoaineiden käytöstä lämmityksessä ja jäähdytyksessä**	**Laki kivihiilen käytön kiellosta**, bioöljyn käytön edistämisen laki, **öljy- ja kaasulämmityksestä luopumisen tuet**, **korotettu kotitalousvähennys öljystä luopumiseen**, energia-alan vähähiilisyystiekartta
g) rakennus- ja purkujätteen syntymisen ehkäiseminen ja korkealaatuinen käsittely	Kiertotalouden strateginen ohjelma, jätesuunnitelma, jätelaki, purkujäteasetus, rakennustuoteluettelo, materiaalitori, kiertotalouden green deal, Kiertotalous-Suomi, rakentamisen muovien green deal, ohjeita ja oppaita	**h) uusiutuvien energialähteiden käytön edistäminen rakennuksissa**	KAISU, **uusiutuvan energian vähimmäis-vaatimus**, vähähiilisyystiekartat, **öljy- ja kaasulämmityksestä luopumisen tuet** ja **korotettu kotitalousvähennys**, vihreä rahoitus, EIR kestävyystakaus neuvonta, ohjeet ja oppaat	**i) aurinkoenergia-laitteistojen käyttöönotto rakennuksissa**	**Rakennusten energiatehokkuuslaki**, **energiayhteisöjen mahdollistaminen lainsäädännöllä**, pientuotannon mahdollistaminen verotuksella, neuvonta, ohjeet ja oppaat

Politiikat ja toimenpiteet (3 artiklan osa-alueet ja niihin liittyvät kansalliset toimet)

j) rakennusten rakentamiseen, kunnostamiseen, käyttöön ja käyttöiän päättymiseen liittyvien koko elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasu-päästöjen vähentäminen sekä hiilenpoisto	**Vähähiilisen rakentamisen tiekartta**, **vähähiilisen rakentamisen raja-arvot**, **ilmasto-selvitys**, **rakennustuote-luettelo**, kansallinen päästötietokanta, rakennusalan vähähiilisyystiekartat, neuvonta, ohjeet ja oppaat	**k) sellaisten alue- ja lähialueita koskevien lähestymistapojen ja yhdennettyjen perusparannusohjelmien edistäminen joissa voidaan käsitellä sellaisia kysymyksiä kuin energia, liikkuvuus, vihreä infrastruktuuri, jätteiden ja veden käsittely sekä muut kaupunkisuunnittelun näkökohdat**	Ryhmärakennuttamislaki, MAL-sopimukset Ryhmäkorjaushankkeet ja siihen liittyvä ohjeistus ja esimerkit, EAKR rahoitus	**l) julkisten elinten omistamien rakennusten parantaminen**	**Energiatehokkuus-sopimukset**, **julkisten hankintojen energia-tehokkuus energia-tehokkuuslaissa**, Hinku, vihreän rahoituksen tuotteet, ESCO -toiminnan edistäminen, neuvonta, ohjeet ja oppaat
m) kestävää liikkuvuutta edistävän älykkään teknologian ja infra-struktuurin edistäminen rakennuksissa	**Laki latauspisteistä ja automaatiosta**, MAL-sopimukset, **EIR kestävyystakaus**, liikkujan viikko, ohjeet ja oppaat **(SCF toimet)**	**n) markkinaesteisiin ja markkinoiden toiminta-puutteisiin puuttuminen**	Laki veden kulutuksen mittauksesta ja laskutuksesta, energiatehokkuus- ja ESCO-palvelumallit, **rahoituksen tietopalvelu**, tuet ja rahoitus, neuvonta	**o) puuttuminen osaamisvajeisiin ja koulutuksen, kohdennetun koulutuksen, täydennys- ja uudelleenkoulutuksen edistäminen rakennus-alalla, energiatehokkuus-alalla ja uusiutuvan energian alalla (julkinen tai yksityinen)**	Yleiset koulutus-mahdollisuudet, **jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus**, **asentajien sertifiointi**, viestintä
p) tiedotuskampanjat ja muut neuvontavälineet	**Valtakunnallinen ja alueellinen energia-neuvonta, muu neuvonta, talotekniikan viestintä-foorumi**, energiansäästö-viikko, muut kampanjat, ohjeet ja oppaat	**q) modulaaristen ja teollisten ratkaisujen edistäminen rakentamisessa ja rakennusten perusparannuksessa**	Building 2030, JUKO-ohjeistukset, alan omat toimet		

Päätoimenpiteiden vaikutukset

	2026–2036 % / vuosi	2014–2024 % / vuosi
Energiankulutus	-1,3	-0,7
Energiamuotokertoimilla painotettu energiankulutus	-1,9	-1,3
Kasvihuonekaasupäästöt	-3,3	-6,3

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Investointi-tarpeet

Yhteenveto investointitarpeista, rahoituslähteistä ja hallinnollisista resursseista 1(2)

- **Kokonaisinvestointitarpeet 2025–2050**
  - **Perusparannussuunnitelman toimeenpanon kokonaiskustannus** aikavälillä 2025–2050 on yhteensä noin 33 mrd €, josta asuinrakennuksiin kohdistuvat kustannukset ovat 19,2 mrd € ja muihin kuin asuinrakennuksiin 13,8 mrd €.
  - **Kokonaisinvestointitarve suunnitelman toimeenpanoon** on siis noin 1,3 mrd € per **vuosittain**.
  - Rakennusteollisuuden Rakentamisen näkymä 2025–2026 arvion mukaan koko rakentamisen sektorin arvo on 35,7 mrd € (ml. maa- ja vesirakentaminen), josta korjausrakentamisen osuus on 15,9 mrd €. **Energiatehokkuuden parantamiseen** ohjautuu vuosittain 1,3 mrd €, eli noin 8 prosenttia. Asuinrakennusten korjaustarve on Kiinteistöliiton ja Rakennusteollisuus RT:n arvion mukaan tällä hetkellä noin kahdeksan miljardia euroa vuositasolla.
  - **Huomattava**, että EPBD:n yhteydessä korjausrakentamisella tarkoitetaan vain energiatehokkuuden parannuksia, ei koko korjausrakentamista. Perusparannussuunnitelma esittelee tavoitteet ja keinot saattaa rakennuskanta erittäin energiatehokkaaksi ja päästöttömäksi.
  - Yllä olevan lisäksi tarvitaan rahoitusta toimeenpanoa tukeviin hankkeisiin ja hallinnollisiin resursseihin.

Yhteenveto investointitarpeista, rahoituslähteistä ja hallinnollisista resursseista 2(2)

- **Rahoituslähteet**
  - Kokonaisinvestointitarve vuosittain on 1,3 mrd €, josta **julkisilla investoinneilla (ml. kansalliset ja EU lähteet) voitaisiin kattaa arviolta 0,5 mrd € vuosittain**, mikäli julkiset investoinnit säilyisivät vähintään samalla tasolla kuin keskimäärin vuosina 2020–2024.
  - Julkiseen rahoitukseen on tullut joitain lisäyksiä vuoteen 2027 asti, mutta toisaalta rahoitusta on myös poistunut. Tämän jälkeisestä rahoituksesta ei ole tarkempia tietoja.
- **Näin arvioiden muita investointeja (ml. oma rahoitus, pankkilainoitus, sekä muut yksityiset rahoituslähteet huomioiden) tarvittaisiin vuosittain yhteensä noin 0,8 mrd €.**
- **Suunnitelmassa kuvatut eri rahoituslähteet**
  - **Valtion myöntämät tuet ja avustukset, verotukselliset keinot**
  - **EU liitännäiset tuet ja rahoitukset**
  - **Muu valtion rahoitus**
  - **Muut rahoituslähteet, ml. yksityinen rahoitus**

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kehitysehdotukset

Taloudelliset tuet

- Taloudellisen tilanteen salliessa, olisi hyvä mahdollistaa korotettu kotitalousvähennys energiatehokkuutta parantaviin hankkeisiin. Samalla olisi hyvä huomioida myös monivuotinen vähennysoikeus.
- Valtion taloudellisen tilanteen salliessa öljy- ja kaasulämmitysten tukea olisi hyvä jatkaa edelleen nykyisen tukikauden päätyttyä. Samalla olisi hyvä tarkentaa myös tuen kohdennettavuus tarpeiden mukaan tarvittaville sektoreille, kuten esimerkiksi palvelurakennuksiin tai taloyhtiöille.
- Jatketaan valtion talouden salliessa taloyhtiöille, henkilöasiakkaille ja Varke-yhteisöille suunnattuja energia-avustuksia.
- Parannetaan suunnittelijoiden saatavuutta sekä käyttöä etenkin asuinrakennusten korjaushankkeissa. Taloudellisen tilanteen salliessa tuetaan asuinrakennusten selvitys- ja suunnitteluhankkeita, kuten esimerkiksi perusparannuspassien teettämistä.

Haavoittuvassa asemassa olevat

- Energianeuvontaa ja siihen liittyvää yhteistyötä olisi hyvä kehittää palvelemaan paremmin heikossa asemassa olevia tahoja
- Esimerkkimateriaalia pienituloisten kotitalouksien energiaratkaisuista, ml. tietoa energiatehokkuusparannuksista ja omavaraisenergioiden tuottamisesta olisi hyvä tuottaa.
- Valtion tukia olisi hyvä kohdentaa haavoittuvassa asemassa oleviin ja syrjäseutujen rakennuskantaan, huomioiden kuitenkin rakennusten käyttöikä ja -tarve.

Neuvonta

- Alueellisen koordinoidun korjaus- ja energianeuvontaan olisi hyvä varmistaa riittävät resurssit pitkällä aikavälillä.
- Neuvonnan avuksi olisi hyvä tuottaa helposti hyödynnettävää, avoimesti saatavilla olevaa tietoa onnistuneista kustannustehokkaista toimenpiteistä, esimerkiksi tietoa korjausten vakioratkaisuista ja niiden toteutuksesta.
- Markkinoille ja rakennusten omistajille olisi hyvä tuottaa tietoa ja aineistoa energiatehokkuusinvestoinnin vaikutuksista kiinteistön arvoon ja käyttökustannuksiin koko elinkaaren aikana.

Viestintä

- Olisi hyvä kehittää ja tuottaa viestintäkampanja, joissa kuvataan korjausten hyödyt konkreettisesti, esimerkiksi säästöt euroissa, kiinteistön arvonnousu ja asumismukavuus. Tietoa ja tukimateriaalia korjausrakentamiseen liittyvistä vakioratkaisuista (lämpöpumput, ilmanvaihto) olisi hyvä tuottaa erityisesti asuinrakennusten omistajien käyttöön.
- Olisi hyvä varmistaa alan yhteistyöllä uudis- ja korjausrakentamiseen liittyvien vaatimusten muutoksen kattava viestintä ja tuottaa tarvittavia tukimateriaaleja.

Ryhmäkorjaukset

- Kehittämällä malleja laajempien ryhmä/aluekorjaushankkeiden toteuttamiseen, niiden kokoamiseen sekä niiden rahoituksen suunnitteluun, voitaisiin edistää markkinaehtoisen toiminnan käynnistymistä, joka tähtäisi sekä alueiden että rakennusten arvonnousuun, ja siten jatkossa parempaan rahoitettavuuteen.
  - Taloudellista tukea/rahoitusta tarvittaisiin sekä palvelutoimintojen kehitykseen että hankkeiden kokoamiseen, jotta uusi palvelutoiminta käynnistyisi laajamittaisesti. Alueellisiin ja ryhmäkorjaushankkeisiin tarvittavaan tekniseen tukeen (hankkeiden kokoaminen, palvelutoimintojen kehittäminen) on ollut saatavilla tukea mm. EU:n LIFE-CET -ohjelmasta. Suomessa olisikin hyvä aktivoida palveluntarjoajaverkostoja kehittämään palvelutoimintoja sekä hakemaan EU-tukea toimintojen kehittämiseen ja käynnistämiseen.
  - Toiminnan edistämiseksi olisi hyvä käynnistää kehityshanke, jossa tarkasteltaisiin nykyisin käytössä olevat ohjeet mm. ryhmäkorjaushankkeille (pientalot/pientaloalueet sekä suuremmat asuinrakennukset huomioiden), ja kootaan esimerkkejä toteutetuista korjaushankkeista, kartoitetaan ryhmäkorjaushankkeille saatavilla olevaa rahoitusta sekä mahdollisia palveluntarjoajia (ml. suunnittelijat, urakoitsijat).
- Erityisesti pk-yrityksiä olisi hyvä tukea ja kannustaa suunnittelemaan ja tuottamaan palvelumalleja eri kokoisten asuinrakennusten energia- ja kustannustehokkaisiin korjauksiin.
- Laajempien alue- ja ryhmäkorjaushankkeiden kohdalla myös ELENA-ohjelman tuki pitäisi tarkastella tarkemmin erityisesti esimerkiksi kuntien välisten yhteishankkeiden sekä taloyhtiöiden laajojen alueellisten yhteishankkeiden kohdalla ja selvittää myös kansalliset mahdollisuudet hyödyntää ELENA-tukea.

Rahoitus

- Kunnille olisi hyvä tuottaa enemmän tietoa rahoituksen ja erityisesti vihreän rahoituksen mahdollisuuksista ja rahoituslähteistä.
- Kansallinen mekanismi EU-rahoituksen hakemiseen ja koordinointiin.
- Käynnistetään kehityshanke yhdessä alan toimijoiden sekä rahoitusalan kanssa, jossa kehitetään palveluiden liiketoimintamallia selvittämällä mm. eurooppalaisia esimerkkejä sekä kartoitetaan saatavilla olevaa rahoitusta, esimerkiksi osana energiatehokkuuden rahoituksen kansallista hubitoimintaa.
- Korjausrakentamiseen ohjautuvia tukia ja muuta rahoitusta olisi syytä tarkastella hallitusohjelmaa laadittaessa, jotta voidaan varmistaa riittävä rahoitus perusparannussuunnitelman toimien ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Mentimeter

Mene osoitteeseen www.menti.com ja laita koodi **1995 7039** tai klikkaa QR-koodia

Komission arvio suunnitelman luonnoksesta

Komission suositukset Suomelle 1/2

1. Provide the MEPS thresholds for non-residential buildings in accordance with Article 9(1).
2. Complement the trajectory for the progressive renovation of the residential building stock with the number of buildings, floor area and renovation rate and ensure consistency with the overall roadmap. Ensure that the baseline includes the entire residential building stock (including vacant buildings).
3. Ensure that the roadmap is aligned with the projected evolution of power and heat generation in the final NECP, and that the primary energy factors used reflects this evolution.
4. For the decarbonisation of heating and cooling, ensure consistency with other strategic plans such as the comprehensive national heating and cooling assessments
5. Indicate the contribution to the Union’s energy efficiency target attributable to the building stock renovation.

Komission suositukset Suomelle 2/2

6. Provide a clear definition on energy poverty in line with Article 2(52) of Directive (EU) 2023/179. Provide more information on the methodology for the calculation of the energy poverty rate. List clear policies and measures to alleviate energy poverty and provide their quantified objectives as well as financing needs.
7. Identify the necessary administrative and financing sources beyond 2030 and clarify how the investment gap will be covered.
8. Include estimates of the expected impacts of planned and implemented policies and measures towards the target set (e.g., energy savings, the amount of floor area to be renovated, the associated GHG emissions reductions or any other relevant indicator) as well as the planned budget and funding sources.
9. Establish a plan addressing one-stop shops development in Finland highlighting their tasks and ensuring the consistent geographical and population coverage.

Indikaattorien perusteella (JRC raportti)

Table 38. Indicators checklist for Finland.

Section	Indicator	Yes/No/Partially	Explanatory notes
Overview of the national building stock	Number of buildings (number)	Yes	
	Floor area (m^2)	Yes	
	Definition of worst-performing buildings	Yes	
	Share of worst-performing buildings (%)	Yes	
	Renovated buildings/ floor area (number/ m^2)	Yes	
	Renovation rate (%)	Yes	
	Primary energy use (ktoe)	Yes	
	Final energy use (ktoe)	Yes	
	Specific primary energy for residential buildings (kWh/m2y)	Yes	
	Share of renewable energy (%)	Yes	
	Operational GHG emissions (Mt CO_2-eq)	Yes	
	Energy poverty share (%)	Yes	
Roadmap for2030, 2040 and 2050	Renovation targets (floor area or number)	Yes	
	Renovation rate targets (%)	Yes	
	Primary energy targets (ktoe) or reduction (%)	Yes	
	Final energy targets (ktoe) or reduction (%)	Yes	
	Renewable energy targets (%)	Yes	
	GHG emission targets (Mt CO_2-eq) or reduction (%)	Yes	
	Energy poverty targets (%)	Yes	
	Contribution to energy efficiency target	No	
Policies and measures	Scope and type	Yes	
	Quantified objective	Partially	Some objectives of the measures can be deduced by the policy description.
	Status and implementation period	Yes	
	Budget and funding source	Partially	The budget and funding sources of policies are reported only for some measures.
Investment needs	Total and/or average investment needs (EUR million), EUR/m^2	Yes	
Residential buildings	Average specific primary energy decreases between 2020 and 2050	Yes	
	Number of residential buildings/homes to be renovated	Yes	
	Residential floor area to be renovated (m^2)	Yes	
	Worst-performing buildings contribution (%)	Yes	
Non-residential buildings	MEPS 16% threshold	No	The draft NBRP indicates that the MEPS part is still under discussion.
	MEPS 26% threshold	No	
	2040 and 2050 thresholds	No	
Summary of the public consultation		Yes	

Source: JRC elaboration on Member State reporting

Nostoja JRC:n raportista koskien Suomea

- Suomen perusparannussuunnitelma on johdonmukainen ja uskottava sekä linjassa kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman (NECP) tavoitteiden kanssa
- Kohdistuvatko energiatehokkuusparannukset ensisijaisesti heikoimpaan asuinrakennuskantaan
- Ongelmaksi on tunnistettu tyhjät asunnot tai asuntojen niin matalat arvot, ettei energia-tehokkuuden parannus kannata, mutta näihin tapauksiin ei ole esitetty toimenpiteitä
- Keinoja kasvukeskusten tyhjien toimitilojen muuttamisesta kohtuuhintaiseen asuinkäyttöön ei ole esitetty
- Markkinaesteisiin (rahoitus, palvelutarjonta, ..) tulisi esittää ratkaisuja
- Saavutettavuutta (esteettömyys) ja siihen liittyviä toimenpiteitä ei ole tuotu esille
- Energiatehokkuusparannusten teollistamista ei edistetä systemaattisesti esim. sääntelykehyksien kautta

Kooste muiden maiden saamista suosituksista

Maa	MEPS	Politiikkatoimet	EU EE tavoitteet	Kertoimet ja energiantuotanto	Fossiiliset kattilat 2040	Julkinen kuuleminen	OSS
Itävalta	K	K	K	K	Ei	K	Ei
Belgia (Vallonia)	K	K	Ei	K	Ei	Ei	Ei
Bulgaria	K	K	Ei	Ei	K	Ei	Ei
Kroatia	Ei	Ei	K	K	K	K	Ei
Kypros	K	K	K	K	K	Ei	Ei
Tanska	K	K	K	Ei	Ei	K	K
Suomi	K	K	K	K	Ei	Ei	K
Ranska	K	K	K	K	K	K	Ei
Saksa	K	K	Ei	K	K	Ei	Ei
Liettua	Ei	Ei	K	K	Ei	Ei	Ei
Alankomaat	K	K	K	K	K	Ei	Ei
Portugali	K	K	K	K	K	Ei	Ei
Romania	K	K	K	K	K	K	Ei
Slovenia	K	K	K	Ei	K	Ei	Ei
Espanja	Ei	K	K	Ei	K	Ei	Ei
Ruotsi	K	K	K	K	Ei	Ei	Ei

Jäsenmaiden saamat komission suositukset vaihtelivat 4-14 välillä, keskiarvo 9

K = teemasta on komission suosituksissa tässä luokittelussa tarkoitettu pyyntö.

Ei = tällaista erillistä pyyntöä ei ole, mutta se ei tarkoita sitä alueessa ei olisi parannettavaa

Energiaköyhyyteen liittyvät suositukset koskevat kaikkia 16:ta, joten niitä ei toisteta matriisissa. Vain Romania ei saanut rahoitukseen liittyviä suosituksia

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suomen ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma (SCP)

Virve Hokkanen, Ympäristöministeriö, 9.11.2026

Sosiaalinen ilmastorahasto (SCF) ja EU-asetus

Sosiaalinen ilmastorahasto, Social Climate Fund (SCF), asetus (EU) 2023/955

- Kytkeytyy ehdotukseen päästökaupan laajentamisesta (Emissions Trading System, ETS2) tieliikenteeseen, rakennusten erillislämmitykseen ja muihin sektoreihin ja on osa FF55-valmiuspakettia.
- Rahaston tavoitteena on edistää sosiaalisesti oikeudenmukaista siirtymää ilmastoneutraaliuteen puuttumalla sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä ETS-direktiivin soveltamisalaan.
- 86,7 miljardia € vuosina **2026–2032** (huutokaupatut päästöoikeudet 65 miljardia+ 25 % kansall. osarahoitus)

Suomen saanto ja kustannus

- SCF:n kokonaisrahoitus Suomelle enintään 463 miljoonaa, sisältää kansallisen osarahoituksen 25 %
- Suomen maksut: 596 miljoonaa € ETS2-tuloista
- Suomen saanto: enintään n. 350 milj. euroa.
- Noin 2,5 % voidaan käyttää rahaston hallinnointikuluihin.

Ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelma (Social Climate Plan, SCP)

Jäsenvaltio laatii komissiolle ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman. Suomessa valmistelua johtaa YM yhdessä LVM:n kanssa. VN SCF -työryhmässä olivat YM, LVM, TEM, VM, MMM.

Suunnitelmaan on sisällyttävä kansallisia toimenpiteitä ja investointeja, joilla (3, 4, 7 artiklat)

(a) puututaan hiilen hinnoittelun vaikutuksiin **haavoittuviin ryhmiin**;

(b) varmistetaan kohtuuhintainen lämmitys, jäähdytys ja liikkuminen nopeuttaen samalla ilmastotavoitteiden saavuttamista;

(c) katetaan energiatehokkuus, rakennusten perusparannukset, päästötön ja vähäpäästöinen liikkuminen ja liikenne ja vähennetään energia- ja liikenneköyhien määrää;

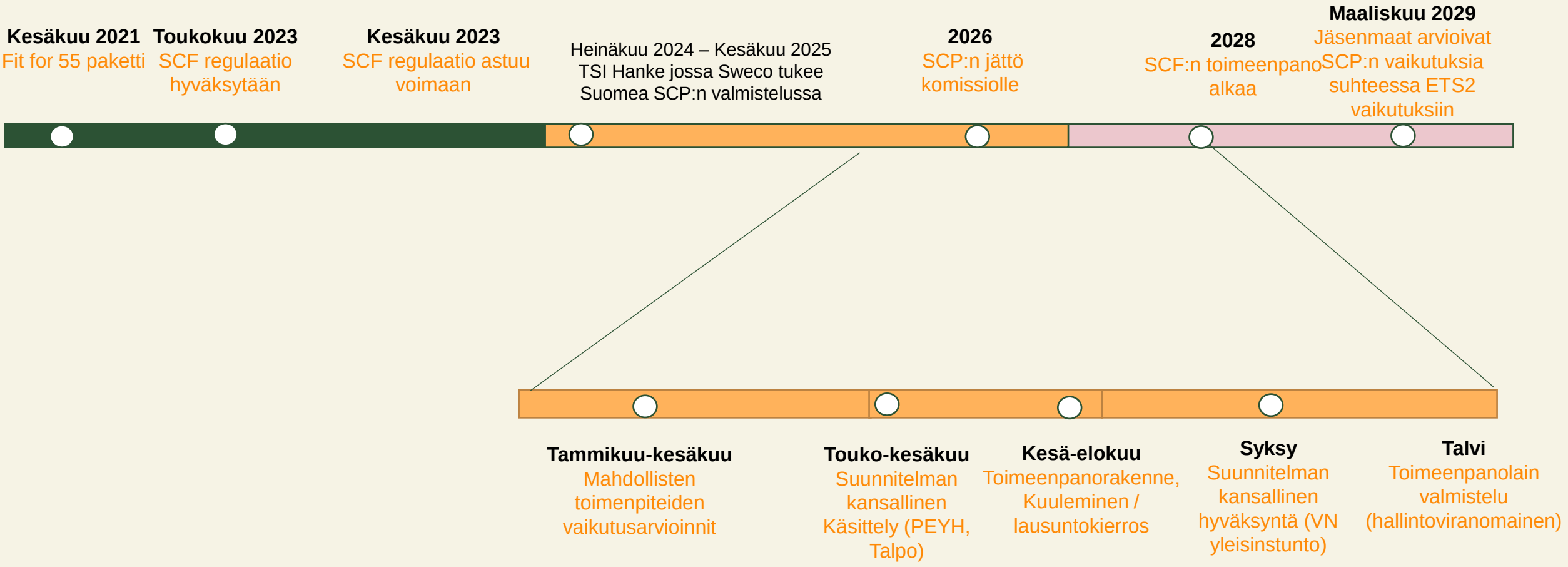
ja jotka ovat yhteensopivia ”ei merkittävä haittaa” –periaatteen kanssa.

Suunnitelma tuli asetuksen mukaan palauttaa 6/2025, kahdeksan jäsenmaata on tässä vaiheessa jättänyt suunnitelman komissiolle.

Reunaehtoja

- Suunnitelmien tulee olla linjassa EU:n ilmastotavoitteiden kanssa, olla vaikutuksiltaan pitkäkestoisia ja vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista.
- Suunnitelmien tulee vastata päästökaupan laajennuksen (ETS2) vaikutuksiin **haavoittuviin ryhmiin** ja lieventää energiaköyhyyttä.
- Toimenpiteiden tulee lisätä rakennusten energiatehokkuutta, vähentää rakennusten lämmityksen ja jäähdytyksen hiilidioksidipäästöjä ja parantaa päästöttömän ja vähäpäästöisen liikkumisen ja liikenteen saatavuutta.
- Hallinnollinen taakka ja kustannus kasvavat sitä mukaa mitä enemmän (lukumääräisesti) on
  - Toimenpiteitä
  - Tuensaajia
  - Tukiviranomaisia (tuen jakajia).

Kansallisen suunnitelman aikajana

Sidosryhmien kuuleminen

- Valmistelun aikana on tavattu sidosryhmiä ja esitelty valmistelun tilannetta eri tilaisuuksissa.
- Valmistelua tukeneen TSI-hankkeen osana järjestettiin kommentointikierros Otakantaa.fi –palvelussa vuonna 2025.
- Ympäristöministeriö toteutti julkisen lausuntokierroksen 2.7.–26.8.2026. Lausuntoja annettiin yhteensä 90 kappaletta.
- Lausuntokerroksen yhteenvetoa
  - Lausunnoissa suhtauduttiin myönteisesti sosiaalisen ilmastorahaston tavoitteeseen tukea haavoittuvia kotitalouksia, liikenteen käyttäjiä ja mikroyrityksiä vihreässä siirtymässä.
  - Lausunnoissa kiinnitettiin erityistä huomiota mm. energiatehokkuuskorjausten rahoitusmahdollisuuksiin sekä omakotitaloasujien ja suurten kaupunkien ja harvaan asuttujen alueiden haavoittuvien ryhmien asemaan.

Suomen suunnitellut toimenpiteet

Rakentaminen

Rakennusten energiatehokkuus**neuvonta** kotitalouksille ja mikroyrityksille

Rakennusten energiatehokkuus**avustukset** asunto-osakeyhtiöille

Rakennusten energiatehokkuus**avustukset** valtion tukemille vuokra-asuntoyhtiöille

Liikenne

Henkilöauton romutus**palkkio** yksityishenkilöille

Raskaan kaluston **hankintatuki** mikroyrityksille

Alueellisen joukkoliikenteen **tuki** & Kutsuliikenteen tuki

Kävelyn ja pyöräliikenteen infrastruktuuri-**investoinnit**

Introduction of on-demand public transport in Åland (Ahvenanmaa)

11.11.2026

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus
Centralen för statligt stött bostadsbyggande

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus: Energia-avustus 2026-2027

Erityisasiantuntija Leif Andersson
Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus

- Varke eli Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus on valtion virasto, jonka yhtenä tehtävänä on jakaa asumiseen liittyviä valtionavustuksia
  - Ennen meidän nimi oli ARA
- Valtionavustukset ovat valtion varoista myönnettävää harkinnanvaraista rahoitusta, jolla tuetaan jotakin yhteiskunnallisesti tarpeellista toimintaa tai hanketta
- Varken avustuksia ja palveluita:
  - Esteettömyysavustus ja hissiavustus
  - Energia-avustus
  - Korkotukilaina ja takauslaina
  - Energiatodistusrekisteri
  + useita muita palveluita tai avustuksia

Energia-avustus 2026-2027

- **Kenelle avustus on tarkoitettu?**
  - Avustusta myönnetään asunto-osakeyhtiöille ja valtion tukemia asuntoja omistavat yhteisöt
  - Avustusta ei myönnetä henkilöasiakkaille tai taloudellista toimintaa harjoittaville yhteisöille, kuten vuokrataloyhtiöille
- **Kuinka paljon avustusta voi saada?**
  - Kehysriihen linjauksen mukaan energia-avustusta jaetaan vuosina 2026-2027 yhteensä 110 miljoonaa euroa
  - Avustuksen määrä on enintään 4 000 euroa asuntoa kohden, kuitenkin enintään 50 prosenttia korjaushankkeen avustettavaksi hyväksytyistä ja toteutuneista energiatehokkuutta parantavista kustannuksista.
- **Milloin voi hakea?**
  - Haku: 28.9.2026 klo 8.00 – 1.12.2027 (tai niin kauan kuin määrärahaa riittää)

Avustuksen tarkoitus ja sen vaikutukset

- Avustuksen tavoitteena on lisätä asunto-osakeyhtiötalojen ja valtion tuella rahoitettujen vuokra- ja asumisoikeustalojen energiakorjauksia ja korjausrakentamista. Lisäksi avustuksella tavoitellaan rakentamisen työllisyyttä lisäävää vaikutusta.
- Avustuksen arvioidaan riittävän jopa 36 000 asunnon energiatehokkuuden parantamiseen
- Energiasäästön arvioidaan vastaavan 14 000 – 24 000 pientalon vuosikulutusta
- Työllisyysvaikutukset arvion mukaan 7 200 henkilötyövuotta
- Avustus on ollut olemassa ennenkin, viimeksi vuosina 2020-2023
  - Uusi energia-avustus muistuttaa edellistä avustusta laajasti, isompiin muutoksiin kuuluu henkilöasiakkaiden poisjättäminen vuosien 2026-2027 avustuksesta.
- Euroopan unionin Sosiaalisen ilmastorahaston tukemana suunnitteilla on uusi energia-avustus vuosille 2028-2032, joka kohdistuisi vähävaraisimmille alueille.

Määräraha

- Kehysriihen linjauksen mukaan energia-avustusta jaetaan vuosina 2026-2027 yhteensä 110 miljoonaa euroa
- Tämä 110 miljoonan euron määräraha pitää myöntää vuoden 2027 loppuun mennessä
  -> 1.1.2028 määrärahaa ei voi enää myöntää
- Avustusta jaetaan vuoden 2027 loppuun asti tai niin kauan kuin määrärahaa riittää
- Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä ja hyväksytään vasta, kun kaikki avustuksen ehtojen edellyttämät tiedot ja liitteet on toimitettu Varkelle
  - Määräraha varataan vasta myönteisen päätöksen kohdalla, ei hakemuksen toimittamisen ajankohtana

Millaisiin hankkeisiin avustusta voi saada?

- Edellytyksenä E-lukulaskelmalla osoitettava energiatehokkuuden paraneminen verrattuna rakentamisajankohdan mukaiseen tasoon
  - Energiatehokkuuden täytyy parantua asuinkerrostaloissa 23 % ja pien-, ketju- sekä rivitaloissa 28 %
- Avustettavien toimenpiteiden valikoima on laaja, usein korjaushanke sisältää useita eri toimenpiteitä
  - Energiatehokkuuden parantaminen on kaiken keskiössä
  - Järjestelmien säätöön, tasapainotukseen ja ohjaukseen liittyvät toimenpiteet
  - Suunnittelukustannukset, sisältäen mm. tarvittavat energiatehokkuuden osoittavat laskelmat ja energiatodistuksen laatiminen
  - Kaukolämpöön tai maalämpöön tai muulla lämpöpumpulla tuotettuun lämpöön siirtyminen, jos luovutaan käytössä olevasta fossiilista polttoainetta käyttävästä lämmitysjärjestelmästä

Esimerkkejä avustettavista toimenpiteistä:

- Lisälämmöneristys
- Ikkunoiden ja ulko-ovien vaihto
- Ilmanvaihtojärjestelmien uusiminen lämmöntalteenotolla
- Siirtyminen pois fossiilisesta lämmitysjärjestelmästä
- Aurinkosähköjärjestelmät ja aurinkokeräimet
- Automaatio-, ohjaus-, seuranta- ja säätöjärjestelmät
- Energian varastointiratkaisut

Avustuksen ehdot

- Avustuksen saaja: ei-taloudellista toimintaa harjoittava taloyhtiö tai ns. Varke-yhteisö
- Avustus myönnetään rakennuskohtaisesti
- Avustus myönnetään ympärivuotisessa asuinkäytössä oleviin pien-, ketju-, ja rivitaloille sekä asuinkerrostaloille
  - Ei myönnetä liiketiloille, kesämökkeille tai alle 50 neliön rakennuksille
- Avustuksen saajalla ei ole hakemuksen kohteena olevaan rakennukseen tai asuntoon myönnetty muuta energiatehokkuuden parantamiseksi tarkoitettua julkista avustusta
- Korjaustoimenpiteitä ei saa aloittaa ennen kuin hakemus liiteasiakirjoineen on toimitettu Varkelle
  - Poikkeuksia takautuvasti huomioon otettavista kustannuksista vuonna 2026

Avustuksen ehdot (energiatehokkuus)

- Rakennuksen energiatehokkuus (E-luku) pitää parantua vähintään 10 % määräysten edellyttämää vähimmäistasoa paremmalle tasolle (Ympäristöministeriön asetus 4/13 rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta korjaus- ja muutostöissä)
  = Pien-, ketju- ja rivitalojen E-luku pitää parantua 28 %, asuinkerrostalojen E-luku 23 %
- Rakennuksen rakentamisajankohdan tai viimeisen käyttötarkoituksen muutoksen E-luku verrataan korjaustoimenpiteen jälkeiseen E-lukuun
- Lasketaan vuoden 2018 Energiatodistuksen laskentakaavoilla
  - Huom. maksatusvaiheessa on eri ehdot E-luku-laskelmille vuonna 2027 tulevan uuden energiatodistuksen myötä

Toimenpideluokat

- Erilaisista energiatehokkuutta parantavista korjaustoimenpiteistä hyväksytään erisuuruiset osuudet kustannuksista
- On tärkeää, että erotatte mahdollisimman tarkasti rakennuksessa tehtyjä korjaustoimenpiteitä toisistaan, jotta voimme Varkessa päätellä toimenpidekohtaiset avustusosuudet
- Hyväksytyistä kustannuksista avustamme enintään 4000 € / asunto, kuitenkin enintään 50 %

Rakennuksen lämpöpumppu- ja lämmöntalteenottojärjestelmät sekä aurinkoenergian hyödyntämiseen käytettävät laitteistot, tarvittavine kaapeli ja putkivetoineen.	40 %
Poistoilmapuhaltimien tai suurissa yksiköissä niiden moottorien vaihto nykyaikaisiin.	40 %
Ilmanvaihtojärjestelmän uusiminen lämmöntalteenotolla, ilmanvaihdon lämmöntalteenoton lisääminen (ml. poistoilmalämpöpumppu), muun lämmöntalteenoton lisääminen (ml. jäteveden lämmöntalteenotto).	50 %
Rakennuksessa käytössä olevasta öljy- tai kaasulämmityksestä luopuminen ml muutokset ja hybridiratkaisut (ei kuitenkaan biopolttoaineeseen siirtyminen), kun kokonaisratkaisulla saavutetaan tuen saamisen edellyttämä taso.	100 %
Paineenalennus ja vettä säästävät kalusteet sekä putkien eristys alkuperäistä parempaan tasoon linjasaneerauksen yhteydessä.	20 %
Merkittävä (vähintään asetuksen 4/13 taso) lisälämmöneristys tai aurinkoenergiajärjestelmän lisäys vesikatolle vesikaton uusimisen yhteydessä.	20 %
Lisälämmöneristys alapohjan uusimisen yhteydessä tai erikseen tehtynä.	20 %
Sisäseinän merkittävä (vähintään asetuksen 4/13 taso) lisälämmöneristys lämpimän ja puolilämpimän tilan välillä.	40 %
Ulkoiseen signaaliin reagoivat kiinteistönhallintajärjestelmät energian käytön tehostamiseen, sisäilmasto-olosuhteiden parantamiseen sekä järjestelmän säätöön, tasapainotukseen ja ohjaukseen sekä järjestelmän oikean toiminnan varmistamiseen liittyvä toimenpide sekä niiden tarvitsemat rakennukseen tulevat kaapeliasennukset ja tietoverkot.	40 %
Ulkoiseen signaaliin reagoivat automaatio- ja ohjaus- sekä seuranta- ja säätöjärjestelmien lisääminen sekä järjestelmien tasapainotus sekä lämpötilan säätölaitteiston uusiminen ja säätö koko rakennuksessa.	40 %
Sokkeleiden lisäeristys, routaeristeiden lisäys, kaapeli tai putkikanaalien lisääminen energiatehokkuutta parantavien laitteistojen ja järjestelmien vuoksi.	20 %
Innovatiiviset ja muut ratkaisut, joilla on energian käytön tehostamiseen tai energiatehokkuuteen tai kulutusjoustoihin luettavaa merkitystä kokonaisuuteen tai rakennuksen toimintaan kokonaisuutena tai ovat muuten hyödyllisiä rakennuksen omistajalle energiamielessä.	20 %

Yllä oleva taulukko sisältää erilaisia ratkaisuja. Yhdellekään yksittäiselle ratkaisulle ei voisi saada tukea erikseen,

Laskentaesimerkki: Kerrostalo, 36 asuntoa

Toimenpide	Kustannukset (avustettava osuus %)	Avustettava osuus €
Julkisivuremontti (lisälämmöneristys)	1 000 000 € (20 %)	200 000 €
Poistoilman lämmöntalteenotto	120 000 € (50 %)	60 000 €
Yhteensä	**1 120 000 €**	**260 000 €**

Tavoitteena 23 % vähennys E-lukuun,

Avustus enintään 4 000 € / asunto

Avustuksen määräksi tulee seuraavista vaihtoehdoista pienempi:

- Avustusmaksimi: 36 x 4 000 € = 144 000 €
- Kustannusten perusteella: 0,5 x 260 000 € = 130 000 €

Avustus on 130 000 €

Avustushakemuksen liitteet

- Kaupparekisteriote + Yhtiöjärjestys
- **Taloyhtiöt: taloyhtiön yhtiökokouksen lainvoimainen päätös hankkeeseen ryhtymisestä ja rahoituksesta (asunto-osakeyhtiölaki)**
- Laskelma rakentamisajankohdan tai käyttötarkoituksen muutosvuoden E-luvusta
- Laskelma korjausten jälkeisestä E-luvusta
- Virallinen kustannusarvio toimenpiteittäin eriteltynä, esim. tarjous tai sopimus.
- **Varke-yhteisöt: Rasitustodistus**
  - Käyttö- ja luovutusrajoitukset pitää olla voimassa vähintään viisi vuotta avustuksen hakuhetkestä

Kiitos!

Kysymykset voi lähettää:

Energia-avustus: energia-avustukset.varke@gov.fi

Erityisasiantuntija Leif Andersson

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus
Centralen för statligt stött bostadsbyggande

varke.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Mitä seuraavaksi

Mitä seuraavaksi perusparannussuunnitelman osalta

- Suunnitelma työstetään loppuun huomioiden saadut suositukset

- Suunnitelma on tavoitteena palauttaa vuoden loppuun mennessä komissiolle
  - Valmiit suunnitelmat julkaistaan komission Kansallisten perusparannussuunnitelmien sivustolla

- Seuraava suunnitelman päivitys direktiivin mukaisesti 2028 tammikuussa (luonnos) ja lopullinen versio 2029 tammikuussa. Tämän jälkeen viiden vuoden välein.
  - Päivitysten yhteydessä tarkastellaan myös 23 artiklan mukaisten vaihtoehtoisten toimien vastaavuutta.

Kiitos osallistumisestasi!

Laitamme esityskoosteen sähköpostiin tämän viikon aikana.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi